

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Хмельницької обласної ради

_____ Віолета ЛАБАЗЮК

Розпорядження голови

Хмельницької обласної ради

_____ 2022 року

№ _____

СТАТУТ
ЯМПІЛЬСЬКОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(нова редакція)

м. Хмельницький, 2022

I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Цей статут Ямпільської спеціальної школи Хмельницької обласної ради (далі – Статут) розроблений відповідно до чинного законодавства України і є документом, який регламентує діяльність Ямпільської спеціальної школи Хмельницької обласної ради.

1.2. Ямпільська спеціальна школа Хмельницької обласної ради, є правонаступником Ямпільської спеціальної загальноосвітньої школи -інтернату Хмельницької обласної ради (ЄДРПОУ 22989974). Це - заклад загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття загальної середньої освіти для дітей з порушенням інтелектуального розвитку. Перебуває у комунальній власності, є об'єктом спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Хмельницької області.

1.3. Повне найменування закладу – Ямпільська спеціальна школа Хмельницької обласної ради, скорочене – Ямпільська спеціальна школа (далі – спеціальна школа).

1.4. Юридична адреса – вулиця Центральна, 30, смт Ямпіль, Шепетівський район, Хмельницька область, 30231.

1.5. Засновником спеціальної школи є Хмельницька обласна рада (далі – Засновник). Код ЄДРПОУ – 00022651. Юридична адреса: будинок 2, Майдан Незалежності, м. Хмельницький, Хмельницька область, 229005.

1.6. Спеціальна школа заснована і діє на базі майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Хмельницької області, управління якою здійснює Засновник.

Інформація про спеціальну школу відображається в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

1.7. Спеціальна школа у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю», актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, Положенням про спеціальну школу, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями Хмельницької обласної ради, Хмельницької обласної державної адміністрації, наказами Департаменту освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації та цим Статутом.

1.8. Спеціальна школа є юридичною особою, має самостійний баланс, печатку, штамп, ідентифікаційний код, інші реквізити відповідно до чинного законодавства України. Має право відкривати рахунки у відповідних установах, укладати правочини, господарські договори і угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем та відповідачем в суді. Спеціальна школа самостійно приймає рішення і здійснює діяльність в межах своєї компетенції, передбаченої чинним законодавством України та цим Статутом.

1.9. Спеціальна школа є неприбутковою організацією. Освітня діяльність у спеціальній школі проводиться відповідно до ліцензії, виданою в установленому порядку.

1.10. Основними завданнями спеціальної школи є:

- 1) забезпечення здобуття учнями (вихованцями) з інтелектуальними порушеннями загальної середньої освіти на одному чи кількох її рівнях та дошкільної (за наявності дошкільного підрозділу) освіти з урахуванням їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів відповідно до державних стандартів;
- 2) створення умов для здобуття освіти учнями (вихованцями) з інтелектуальними порушеннями шляхом належного кадрового, матеріально-технічного забезпечення, забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби та можливості учнів (вихованців);
- 3) забезпечення системного психолого-педагогічного супроводу учнів (вихованців) з інтелектуальними порушеннями;
- 4) надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) учням (вихованцям) та дітям, які не є учнями (вихованцями) спеціальної школи;
- 5) забезпечення навчання учнів (вихованців) з інтелектуальними порушеннями за допомогою найбільш прийнятних для них методів і способів спілкування в освітньому середовищі, які максимально сприяють засвоєнню знань і соціальному розвитку, використання в освітньому процесі допоміжних засобів для навчання, засобів альтернативної комунікації тощо;
- 6) викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням можливостей та потреб учнів способами, що є найбільш прийнятними для учнів спеціальної школи, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), використання допоміжних засобів для навчання;
- 7) організація освітнього процесу, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту» та «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;
- 8) засвоєння учнями (вихованцями) норм етики та загальнолюдської моралі, міжособистісного спілкування, основ гігієни та здорового способу життя;
- 9) сприяння набуттю ключових компетентностей учнями (вихованцями);
- 10) формування компетентностей для подальшого самостійного життя, забезпечення розвитку природних здібностей і обдарувань, соціалізації учнів (вихованців);
- 11) сприяння всебічному розвитку учнів (вихованців);
- 12) надання консультацій батькам (іншим законним представникам) учнів (вихованців) з інтелектуальними порушеннями та їх активне залучення до освітнього процесу.

1.11. Спеціальна школа повинна:

- забезпечувати здобуття освіти учнями (вихованцями) з інтелектуальними порушеннями відповідно до державного стандарту дошкільної освіти (за наявності дошкільного підрозділу) та державних стандартів повної загальної середньої освіти;
- мати кабінети з обладнанням та засобами для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг;
- забезпечувати реалізацію корекційно-розвиткового складника освітньої програми та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги ;
- створювати групи подовженого дня для виконання освітньої програми спеціальної школи;
- використовувати систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до Положення про систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

1.12. Мовою освітнього процесу є державна мова.

2. СТРУКТУРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

2.1. Спеціальна школа є закладом загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими порушеннями інтелектуального розвитку, яка забезпечує здобуття загальної середньої освіти на одному або на кількох її рівнях:

початкова освіта - 1-4 класи;

базова середня освіта - 5-11 класи.

Для учнів із порушеннями інтелектуального розвитку за наявності відповідної навчально-матеріальної бази може забезпечуватися здобуття профільної середньої освіти шляхом створення 12 і 13 класів.

2.2. У складі спеціальної школи можуть створюватися класи для учнів з легкими порушеннями інтелектуального розвитку та класи для учнів з помірними порушеннями інтелектуального розвитку. У разі недостатньої кількості учнів та за умови забезпечення індивідуального підходу в один клас можуть бути зараховані учні з легкими та помірними порушеннями інтелектуального розвитку.

У спеціальній школі можуть створюватися окремі класи для осіб:

- із складними порушеннями розвитку (у тому числі ті, які мають два та більше порушень) за умови, що одне з наявних порушень відповідає порушенням основного контингенту учнів;
- із розладами аутичного спектра з інтелектуальним порушеннями.

2.3. За наявності відповідної матеріально-технічної бази для учнів, які за станом здоров'я можуть оволодіти професією певного кваліфікаційного рівня, у спеціальній школі можуть відкриватися класи з поглибленою професійною орієнтацією. Зарахування учнів до таких класів здійснюється з урахуванням побажань батьків (інших законних представників), якщо учням не протипоказане навчання за певною професією.

2.4. Спеціальна школа може мати у своєму складі:

- дошкільний підрозділ;

- пансіон;
- інші структурні підрозділи.

Директор спеціальної школи може ініціювати перед Засновником або уповноваженим ним органом питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів.

Структурний підрозділ діє відповідно до установчих документів спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором спеціальної школи.

2.5. Організація діяльності дошкільного підрозділу здійснюється відповідно до законодавства, установчих документів спеціальної школи та на підставі положення про нього, затвердженого директором, за умови наявності матеріально-технічної, навчально-методичної бази, педагогічних кадрів та з урахуванням особливостей контингенту дітей.

2.6. Гранична наповнюваність дошкільних груп (за наявності дошкільного підрозділу) визначається відповідно до чинного законодавства.

Гранична наповнюваність класів становить для учнів:

- 1) з легкими порушеннями інтелектуального розвитку - дванадцять осіб;
- 2) з помірними порушеннями інтелектуального розвитку - шість осіб;
- 3) із складними порушеннями розвитку - шість осіб;
- 4) з розладами аутичного спектра - шість осіб.

Гранична наповнюваність класу, визначена цим пунктом, може бути збільшена відповідно до рішення директора спеціальної школи, але не більш як на одну особу.

Клас створюється за умови наявності більш як 50 відсотків граничної наповнюваності класів.

2.7. У спеціальній школі можуть створюватися класи для дітей з легкими порушеннями інтелектуального розвитку та помірними порушеннями інтелектуального розвитку. Гранична наповнюваність таких класів визначається відповідно до переважної кількості учнів, які мають такі порушення. У разі рівної кількості учнів з різними порушеннями розвитку у таких класах їх гранична наповнюваність визначається у відповідності наповнюваності класів з помірними порушеннями інтелектуального розвитку.

2.8. До одного класу спеціальної школи можуть зараховуватися учні різного віку за умови, якщо їх різниця у віці становить не більше двох років. Для учнів початкових класів можуть бути створені з'єднані класи початкової школи (класи-комплекти), які діють відповідно до Положення про з'єднаний клас (клас-комплект) початкової школи.

Для виконання освітньої програми, у тому числі її корекційно-розвиткового складника, отримання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг у спеціальній школі створюються групи подовженого дня для учнів одного або різних років навчання з урахуванням особливостей розвитку, гранична наповнюваність яких не може перевищувати наповнюваність класів.

Для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг в спеціальній школі можуть створюватися міжкласні групи.

2.9. Поділ класів на групи для вивчення окремих предметів у Спеціальній школі здійснюється згідно з нормативами, встановленими законодавством.

2.10. Кількість дошкільних груп (за наявності дошкільного підрозділу), класів, міжкласних груп та груп подовженого дня затверджується наказом директора спеціальної школи на навчальний рік за погодженням із Засновником або уповноваженим ним органом.

2.11. Вихованці, що були зараховані до дошкільного підрозділу (за наявності дошкільного підрозділу), можуть здобувати в ньому дошкільну освіту до семи років.

3. УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОЮ ШКОЛОЮ

3.1. Управління спеціальною школою у межах повноважень, визначених законодавством та його установчими документами, здійснюють:

- засновник ;
- директор спеціальної школи;
- колегіальний орган управління;
- колегіальний орган громадського самоврядування;
- інші органи, передбачені законодавством або її установчими документами.

3.2. Органом управління спеціальної школи є Хмельницька обласна рада та у межах галузевих повноважень – уповноважений орган Хмельницької облдержадміністрації.

3.3. Засновник спеціальної школи:

- приймає рішення про створення, реорганізацію, ліквідацію, зміну типу закладу, затверджує статут (його нову редакцію), укладає засновницький договір у випадках, визначених законом;
- укладає строковий трудовий договір з директором спеціальної школи;
- розриває строковий трудовий договір з керівником спеціальної школи з підстав та у порядку, визначених законодавством та установчими документами;
- затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт спеціальної школи у випадках та порядку, визначених законодавством;
- здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю спеціальної школи;
- здійснює контроль за дотриманням установчих документів спеціальної школи;
- здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;
- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в спеціальній школі; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних

представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг; сприяє створенню безпечного освітнього середовища в спеціальній школі та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;

- реалізує інші права, передбачені законодавством та установчими документами спеціальної школи.

3.4. Засновник закладу освіти зобов'язаний:

- забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази спеціальної школи на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов;
- у разі реорганізації чи ліквідації спеціальної школи забезпечити здобувачам освіти можливість продовжити навчання на відповідному рівні освіти;
- забезпечити відповідно до законодавства створення в спеціальній школі безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

3.5. Спеціальна школа визначає порядок та напрямки використання власних надходжень за будь-який термін виключно за попереднім погодженням з Засновником.

3.6. Керівництво спеціальною школою здійснює її директор.

3.7. Директор спеціальної школи призначається Засновником у порядку, визначеному законами та установчими документами.

3.8. Директор спеціальної школи здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність спеціальної школи.

3.9. Повноваження (права і обов'язки) та відповідальність директора спеціальної школи визначаються законом та установчими документами спеціальної школи.

3.10. Директор є представником спеціальної школи у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами.

3.11. Директор спеціальної школи має право:

- діяти від імені закладу без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особами;
- підписувати документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу;
- приймати рішення щодо діяльності спеціальної школи в межах повноважень, визначених законодавством та строковим трудовим договором, у тому числі розпоряджатися в установленому порядку майном спеціальної школи та його коштами;
- призначати на посаду, переводити на іншу посаду та звільняти з посади працівників, визначати їхні посадові обов'язки, заохочувати та притягати

- до дисциплінарної відповідальності, а також вирішувати інші питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства;
- визначати режим роботи закладу;
  - ініціювати перед засновником або уповноваженим ним органом питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів;
  - видавати відповідно до своєї компетенції накази і контролювати їх виконання;
  - укладати угоди (договори, контракти) з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своєї компетенції;
  - приймати рішення з інших питань діяльності спеціальної школи.

3.12. Директор спеціальної школи зобов'язаний:

- виконувати Закон «Про освіту» Закон України «Про повну загальну середню освіту», та інші акти законодавства, а також забезпечувати та контролювати їх виконання працівниками спеціальної школи;
- планувати та організовувати діяльність спеціальної школи;
- розробляти проєкт кошторису та подавати його Засновнику або уповноваженому ним органу на затвердження;
- організовувати фінансово-господарську спеціальної школи в межах затвердженого кошторису;
- забезпечувати розроблення та виконання стратегії розвитку спеціальної школи;
- затверджувати правила внутрішнього розпорядку;
- затверджувати посадові інструкції працівників спеціальної школи;
- організовувати освітній процес та видачу документів про освіту;
- затверджувати освітню (освітні) програму (програми) спеціальної школи відповідно до законодавства;
- створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, в тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників, індивідуальної освітньої траєкторії та/або індивідуальної програми розвитку учнів, формування у разі потреби індивідуального навчального плану;
- затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в спеціальній школі, забезпечити її створення та функціонування;
- забезпечувати розроблення, затвердження, виконання та моніторинг виконання індивідуальної програми розвитку учня;
- контролювати виконання педагогічними працівниками та учнями освітньої програми, індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану;
- забезпечувати здійснення контролю за досягненням учнями результатів навчання, визначених державними стандартами, індивідуальною програмою розвитку, індивідуальним навчальним планом;
- сприяти проходженню атестації та сертифікації педагогічними працівниками;
- створювати умови для здійснення дієвого та відкритого громадського нагляду за діяльністю спеціальної школи;

- сприяти та створювати умови для діяльності органів громадського самоврядування в спеціальній школі;
- формувати засади, створювати умови, сприяти формуванню культури здорового способу життя учнів та працівників спеціальної школи;
- створювати в спеціальній школі освіти безпечне освітнє середовище, забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, вимог техніки безпеки;
- організовувати харчування та сприяти медичному обслуговуванню учнів відповідно до законодавства;
- забезпечувати відкритість і прозорість діяльності спеціальної школи, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законодавства;
- здійснювати зарахування, переведення, відрахування учнів, а також їх заохочення (відзначення) та притягнення до відповідальності відповідно до вимог законодавства;
- організовувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства;
- звітувати щороку на загальних зборах колективу про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу спеціальної школи;
- виконувати інші обов'язки, покладені на нього законодавством, засновником, установчими документами спеціальної школи, колективним договором, строковим трудовим договором.

3.13. Директор спеціальної школи має права та обов'язки педагогічного працівника, визначені Законом України «Про освіту», та несе відповідальність за виконання обов'язків, визначених законодавством, установчими документами і строковим трудовим договором.

3.14. У межах своєї компетенції директор видає накази, обов'язкові для виконання усіма працівниками спеціальної школи та здійснює контроль за їх виконанням.

3.15. Директор має право без довіреності виконувати дії від імені спеціальної школи в межах чинного законодавства України.

3.16. У разі відсутності директора його обов'язки виконує заступник згідно із розподілом функціональних обов'язків. А у разі відсутності особи, що може виконувати обов'язки директора, його обов'язки виконує особа, визначена Засновником в установленому порядку.

3.17. Директор та головний бухгалтер спеціальної школи несуть персональну відповідальність за додержання порядку ведення і достовірності обліку та звітності.

3.18. Колегіальним органом управління спеціальної школи є педагогічна рада, повноваження якої визначаються Законом України «Про повну загальну середню освіту» та установчими документами спеціальної школи.

Педагогічна рада:

- схвалює стратегію розвитку спеціальної школи та річний план роботи;

- освітню (освітні) програму (програми), зміни до неї (них) та оцінює результати її (їх) виконання;
- правила внутрішнього розпорядку;
- формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, включаючи систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- розглядає питання щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;
- приймає рішення щодо переведення учнів до наступного класу і їх випуску, видачі документів про відповідний рівень освіти;
- обговорює питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, затверджує щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- розглядає питання впровадження в освітній процес найкращого педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;
- ухвалює рішення щодо відзначення, морального заохочення учнів (вихованців), працівників спеціальної школи та інших учасників освітнього процесу;
- розглядає питання щодо відповідальності учнів (вихованців), працівників спеціальної школи та інших учасників освітнього процесу за невиконання ними своїх обов'язків;
- має право ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту спеціальної школи та проведення громадської акредитації спеціальної школи;
- розглядає інші питання, віднесені законодавством та установчими документами спеціальної школи до її повноважень.

Рішення педагогічної ради спеціальної школи вводяться в дію наказами директора спеціальної школи.

3.16. У спеціальній школі можуть утворюватися та діяти органи самоврядування працівників спеціальної школи, органи учнівського самоврядування, органи батьківського самоврядування, інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу та піклувальна рада, повноваження, засади формування та діяльності яких визначаються законодавством та установчими документами спеціальної школи. Органи громадського самоврядування та піклувальна рада мають право брати участь в управлінні спеціальною школою в порядку та межах, визначених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та їх установчими документами.

3.17. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування спеціальної школи є загальні збори її колективу, що скликаються не менше одного разу на рік та формуються з уповноважених представників усіх

учасників освітнього процесу (їх органів самоврядування - за наявності) в порядку, визначеному законодавством та установчими документами спеціальної школи.

Загальні збори трудового колективу спеціальної школи:

- заслуховують звіт керівника школи;
- розглядають питання освітньої, методичної, фінансово-господарської діяльності школи;
- затверджують основні напрями вдосконалення освітнього процесу, розглядають інші найважливіші напрями діяльності закладу освіти;
- приймають рішення про стимулювання праці керівників та інших працівників закладу освіти;
- вирішують інші питання згідно до чинного законодавства.

4. ЗАРАХУВАННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1. Зарахування учнів (вихованців) до спеціальної школи, переведення до іншого закладу освіти та відрахування здійснюється відповідно до Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затвердженого наказом МОН.

У разі наявності у спеціальній школі пансіону поселення учнів до пансіону спеціальної школи, проживання та утримання в ньому здійснюється відповідно до Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Учні (вихованці) відповідно до наявних порушень їх розвитку розподіляються між класами (групами) наказом директора спеціальної школи на навчальний рік.

4.2. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою спеціальної школи у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом.

Тривалість канікул у спеціальній школі протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

4.3. Директор спеціальної школи затверджує режим роботи спеціальної школи відповідно до особливостей організації освітнього процесу з урахуванням психофізичних особливостей учнів (вихованців), вимог санітарного законодавства, забезпечення реалізації корекційно-розвиткового складника освітньої програми, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

4.4. Розклад уроків, психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять складається з дотриманням педагогічних вимог та вимог санітарного законодавства з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (вихованців), затверджується директором спеціальної школи і не може призводити до перевантаження учнів (вихованців).

Для дітей дошкільного віку (за наявності дошкільного підрозділу) максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох занять. У різновікових групах тривалість занять необхідно диференціювати, орієнтуючись на вік кожної дитини. Під час занять необхідно проводити комплекс вправ з рухової активності. Тривалість перерв між заняттями для дітей дошкільного віку повинна становити не менше 10 хвилин.

4.5. Тривалість уроків у 1 класі становить 35 хвилин, у 2-4 класах - 40 хвилин, у 5-13 класах - 45 хвилин. Періодичність проведення перерв під час уроків (комплекс вправ з рухової активності) і тривалість перерв між уроками схвалюється педагогічною радою відповідно до особливостей організації освітнього процесу та харчування.

Тривалість занять для дітей дошкільного віку (за наявності дошкільного підрозділу) визначається залежно від складності порушень з урахуванням нормативів, встановлених наказом МОН, та триває: для дітей віком від одного до трьох років - не більше 10 хвилин; для дітей, що здобувають дошкільну освіту у молодшій групі, - не більше 15 хвилин; у середній - 20 хвилин; у старшій - 25 хвилин.

4.6. Батьки (інші законні представники) чи учні (у разі досягнення повноліття) можуть обирати форму здобуття освіти відповідно до індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учня.

Організація навчання за індивідуальною формою здобуття освіти (педагогічним патронажем) здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

У разі здобуття освіти за формою педагогічного патронажу для учнів в обов'язковому порядку складається індивідуальний навчальний план.

Організація навчання за дистанційною формою здобуття освіти в спеціальній школі здійснюється відповідно до Положення про дистанційне навчання, з урахуванням особливих освітніх потреб, психофізичних особливостей та стану здоров'я учнів.

4.7. У разі здобуття освіти за індивідуальною чи дистанційною формою спеціальна школа забезпечує створення умов для отримання учнями психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг та участі учнів у заходах спеціальній школі.

4.8. Учні (вихованці) спеціальної школи забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, у порядку, встановленому законодавством. Учні (вихованці) спеціальної школи віком до 14 років забезпечуються медичним обслуговуванням за згодою одного з батьків (інших законних представників).

Заклади охорони здоров'я за місцем розташування спеціальної школи з урахуванням особливостей контингенту учнів (вихованців) разом з органами управління освітою та органами охорони здоров'я забезпечують проведення щороку моніторингу стану здоров'я, здійснення лікувально-профілактичних заходів відповідно до Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти.

4.9. Відповідальність за організацію харчування, додержання вимог санітарного законодавства, законодавства щодо безпечності та якості харчових продуктів покладається на Засновника та директора спеціальної школи.

Харчування здійснюється відповідно до норм та порядку організації харчування учнів (вихованців) у закладах освіти, визначених законодавством.

Харчування в спеціальній школі організовується з перервами 3,5-4 години між прийомами їжі:

- п'ятиразове (сніданок, другий сніданок, обід, підвечірок, вечеря) - для учнів, які проживають у пансіоні;
- триразове (другий сніданок, обід, підвечірок) - для учнів, які навчаються в спеціальній школі та перебувають у групі подовженого дня.

За потреби відповідно до структури навчального дня та за погодженням із Засновником директор спеціальної школи може встановити для учнів, які навчаються в спеціальній школі та перебувають у групі подовженого дня, інший режим харчування, зокрема чотириразовий (другий сніданок, обід, підвечірок, вечеря) із забезпеченням перерв між прийомами їжі не більше 3-4 годин.

У спеціальній школі харчування учнів (вихованців) здійснюється за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

4.10. Спеціальна школа може надавати реабілітаційні послуги на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності, у тому числі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

5.1. Спеціальна школа проводить свою діяльність за умов наявності відповідної ліцензії, виданої в установленому порядку.

5.2. Освітній процес у спеціальній школі забезпечує дотримання державних стандартів повної загальної середньої освіти і спрямовується на розвиток особистості учня (вихованця), формування та застосування його компетентностей, має корекційну спрямованість та забезпечує засвоєння освітньої програми, розвиток здібностей та подальшу соціалізацію учнів (вихованців).

5.3. Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється на принципах забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психологічного та інтелектуального розвитку дітей, їх особливих освітніх потреб.

5.4. Освітній процес у спеціальній школі може організовуватися за такими циклами відповідно до рівнів освіти:

- перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (перший і другий рік навчання);
- другий цикл початкової освіти - основний (третій і четвертий рік навчання);
- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (п'ятий і шостий рік навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-11 роки навчання);
- перший цикл профільної середньої освіти - профільно-адаптаційний (12 рік навчання);
- другий цикл профільної середньої освіти - профільний (13 рік навчання).

5.5. Домашні завдання в першому циклі початкової освіти (1-2 класи) не задаються. Письмові домашні завдання у другому циклі початкової освіти (3-4 класи) не є обов'язковими для виконання учнями.

Домашні завдання в 5-13 класах можуть задаватися з урахуванням особливостей психофізичного розвитку учнів. Зміст, обсяг і форма виконання домашніх завдань визначаються педагогічними працівниками.

5.6. Спеціальна школа для забезпечення здобуття загальної середньої освіти розробляє та використовує в освітній діяльності освітню програму. За наявності дошкільного підрозділу освітня програма спеціальної школи повинна передбачати виконання державного стандарту дошкільної освіти.

5.7. Освітня програма може бути розроблена на основі відповідної типової освітньої програми або освітніх програм, розроблених суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами і затверджених відповідно до законодавства.

5.8. Рішення про використання закладом освіти для забезпечення здобуття загальної середньої освіти освітньої програми, розробленої на основі типової освітньої програми або іншої освітньої програми, приймається педагогічною радою спеціальної школи. Освітня програма, розроблена не на основі типової освітньої програми, повинна бути затверджена в установленому законодавством порядку.

5.9. Освітня програма спеціальної школи містить корекційно-розвитковий та виховний складники, що враховують специфіку розвитку та потреби учнів.

5.10. На основі визначеного в освітній програмі спеціальної школи навчального плану педагогічна рада погоджує, а його директор затверджує річний навчальний план (один або кілька), в якому конкретизується перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркового (за вибором учнів) освітніх компонентів, зокрема навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, та кількість навчальних годин на тиждень (та/або кількість годин на навчальний рік).

5.11. Мовою освітнього процесу в спеціальній школі є державна мова.

5.12. У спеціальній школі забезпечується викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) способами, що є найбільш прийнятними для

учнів відповідного віку, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів).

5.13. Навчання учнів (вихованців) спеціальної школи здійснюється за допомогою найбільш прийнятних для таких дітей методів і способів спілкування в освітньому середовищі, та максимально сприяти засвоєнню знань і соціальному розвитку, формуванню компетентностей для подальшого життя.

5.14. У спеціальній школі реалізується індивідуальна освітня траєкторія, що передбачає розроблення індивідуальної програми розвитку для учнів (вихованців) та індивідуального навчального плану (за потреби).

5.15. Індивідуальна програма розвитку затверджується директором спеціальної школи, схвалюється педагогічною радою та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня (вихованця).

5.16. Індивідуальний навчальний план (за потреби) розробляється на підставі поданої одним з батьків (іншим законним представником) учня письмової заяви.

5.17. Індивідуальний навчальний план розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та з одним з батьків (іншим законним представником), схвалюється педагогічною радою спеціальної школи, затверджується її директором та підписується одним з батьків (іншим законним представником) чи учнем особисто (у разі досягнення ним повноліття).

5.18. Індивідуальний навчальний план може містити адаптацію чи модифікацію змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), визначати відмінні від визначених освітньою програмою послідовність, форму і темп засвоєння учнем освітніх компонентів.

5.19. Виховний процес є невід'ємною складовою освітнього процесу у спеціальній школі і ґрунтується на принципах, визначених Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків».

5.20. У спеціальній школі спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу створюється безпечне освітнє середовище відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», єдність навчання, виховання і розвитку учнів.

5.21. Для всебічного розвитку учнів (вихованців) з урахуванням їх індивідуальних особливостей створюються відповідно до законодавства гуртки за інтересами, спортивні секції, до освітнього процесу залучаються заклади позашкільної освіти.

5.22. Виховання здійснюється педагогічними працівниками, у тому числі вихователями, відповідно до освітньої програми, режиму роботи спеціальної школи та спрямовується на формування компетентностей, необхідних для успішної соціалізації учня (вихованця).

5.23. У спеціальній школі створюються групи подовженого дня з метою:

- виконання освітньої програми спеціальної школи, що містить корекційно-розвитковий та виховний складники;
- організації навчальної, виховної та пізнавальної діяльності учнів;
- забезпечення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг;
- надання кваліфікованої допомоги учням у підготовці до уроків і виконанні домашніх завдань;
- формування в учнів ключових компетентностей, необхідних для подальшого самостійного життя;
- забезпечення виконання індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану (за наявності);
- організації дозвілля учнів.

5.24. Освітній процес у групах подовженого дня організовується з урахуванням освітньої програми спеціальної школи вихователями.

5.25. У спеціальній школі створюються умови для організації денного відпочинку (сну) в групі подовженого дня для учнів першого класу та інших учнів, які цього потребують.

5.26. Режим роботи групи подовженого дня та організація освітнього процесу в ній відповідають державним санітарним нормам.

Режим роботи групи подовженого дня передбачає:

- психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття;
- виконання домашніх завдань (за наявності);
- організацію прийому їжі тривалістю не менш як 30 хвилин;
- прогулянки на відкритому повітрі;
- проведення виховних та культурно-просвітницьких заходів;
- проведення спортивно-оздоровчих занять;
- денний відпочинок (сон) для учнів першого класу та учнів, які цього потребують.

5.27. Учні спеціальної школи можуть перебувати в групі подовженого дня не більше шести годин на день.

5.28. У спеціальній школі здійснюється психолого-педагогічний супровід кожного учня (вихованця). З цією метою педагогічні та медичні працівники здійснюють спостереження за учнями (вихованцями). Результати таких спостережень обговорюються на засіданнях психолого-педагогічного консилиуму з метою уточнення змісту, форм і методів навчання, застосування індивідуального підходу до учня (вихованця).

5.29. Психолого-педагогічний консилиум є консультативно-дорадчим органом спеціальної школи, утворюється директором спеціальної школи та діє на підставі установчих документів спеціальної школи.

5.30. До складу психолого-педагогічного консилиуму входять директор спеціальної школи або його заступник (голова), який відповідає за організацію освітнього процесу, медичний працівник, який входить до штату спеціальної школи або закладу охорони здоров'я, вчителі, які здобули вищу освіту за спеціальностями «Спеціальна освіта», «Дефектологія», «Корекційна освіта», та інші педагогічні працівники. До роботи психолого-педагогічного консилиуму можуть долучатися інші фахівці.

5.31. Основними функціями психолого-педагогічного консилиуму є:

- 1) забезпечення реалізації державних стандартів в спеціальній школі;
- 2) забезпечення психолого-педагогічного супроводу учнів (вихованців) спеціальної школи;
- 3) поглиблене вивчення стану здоров'я та розвитку учнів (вихованців) спеціальної школи, складення індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану (за потреби);
- 4) проведення моніторингу динаміки розвитку учнів (вихованців) та результатів психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг;
- 5) розроблення рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу відповідно до особливостей психофізичного розвитку учнів (вихованців), а також визначення індивідуальної освітньої траєкторії;
- 6) визначення оптимальних умов, форм і методів навчання з урахуванням освітніх потреб учня та державних стандартів повної загальної середньої освіти;
- 7) надання консультаційної допомоги батькам (іншим законним представникам) учнів (вихованців) або дітей, які отримують психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в спеціальній школі.

5.32. Рішення психолого-педагогічного консилиуму фіксуються в протоколі засідання та ухвалюються більшістю голосів членів консилиуму. Засідання психолого-педагогічного консилиуму проводяться в разі потреби, але не рідше ніж двічі на рік.

5.33. Для прийняття рішення щодо індивідуальної освітньої траєкторії учня залучаються його батьки (інші законні представники).

5.34. Психологічне забезпечення освітнього процесу в спеціальній школі здійснюється практичними психологами, соціально-педагогічний патронаж - соціальними педагогами.

5.35. Оцінювання результатів навчання учнів спеціальної школи здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання та з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності). За потреби здійснюється адаптація/модифікація проведення процедури оцінювання з урахуванням особливостей учнів.

Облік оцінювання результатів навчання учнів протягом навчального року ведеться в класних журналах. Результати навчання за рік зазначаються в особових справах учнів.

5.36. Учні, які завершили здобуття певного рівня загальної середньої освіти, отримують відповідний документ про освіту в установленому законодавством порядку.

6. НАДАННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИХ ПОСЛУГ

6.1. У спеціальній школі забезпечується психолого-педагогічний супровід, надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги.

6.2. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги надаються в рамках корекційно-розвиткового складника освітньої програми та навчального плану з урахуванням індивідуальних програм розвитку учнів (вихованців) в індивідуальній або груповій формі у вигляді занять.

6.3. Надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг для учнів спеціальної школи сприяє досягненню результатів навчання відповідно до державних стандартів.

6.4. Для проведення занять у груповій формі створюються міжкласні групи у кількості не менше трьох та не більше шести осіб.

Під час формування таких міжкласних груп враховується індивідуальна програма розвитку учнів.

Проведення занять в індивідуальній формі здійснюється відповідно до індивідуальних програм розвитку учнів (вихованців).

6.5. У спеціальній школі проводяться заняття з: лікувальної фізкультури; ритміки; розвитку мовлення (формування вимови і мовлення); соціально-побутового орієнтування; орієнтування у просторі; розвитку слухового, зорового, тактильного сприймання; використання засобів та прийомів з альтернативної комунікації; корекції розвитку; корекції мовлення; психологічної корекції; педагогічної корекції; корекції та розвитку психофізичних функцій тощо.

Також у спеціальній школі можуть надаватися послуги з ранньої реабілітації для дітей з інвалідністю дошкільного віку тощо.

6.6. У спеціальній школі надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги з урахуванням індивідуальних можливостей учнів (вихованців) з метою розвитку та формування компетентностей для самостійного життя, у тому числі:

- 1) для учнів (вихованців) з інтелектуальними порушеннями - психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) життєво-практичної спрямованості підготовки до самостійного життя на основі принципів диференційованого та особистісно-орієнтованого підходів;
- 2) для учнів (вихованців) із розладами аутичного спектра - психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, спрямовані на формування необхідних компетентностей для подальшого самостійного життя, соціально-побутового орієнтування, розвиток комунікативних навичок, у тому числі корекцію порушень мовленнєвої системи та ускладнень, які їх супроводжують, розладів емоційно-вольової сфери, використання засобів альтернативної комунікації тощо.

Під час роботи з учнями із складними порушеннями розвитку, які навчаються в окремих класах спеціальної школи, формуються компетентності для самостійного життя, у тому числі соціально-побутове орієнтування, відповідно до індивідуальної програми розвитку.

6.7. Медичні працівники спеціальної школи забезпечують виконання рекомендацій, зазначених у довідці від лікаря-педіатра або сімейного лікаря закладу охорони здоров'я, у якому спостерігається дитина.

6.8. У спеціальній школі на платній основі можуть отримувати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги діти, які не є учнями (вихованцями) цієї спеціальної школи.

Послуги таким дітям надаються відповідно до висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром, або індивідуальної програми реабілітації (за наявності) та на підставі договору між закладом освіти та батьками (іншими законними представниками) про надання таких послуг.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги не надаються особам, які не можуть відвідувати заклад освіти заочною формою освіти за станом здоров'я, що підтверджується довідками.

6.9. Під час встановлення карантину та запровадження протиепідемічних обмежувальних заходів надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям, які не є учнями (вихованцями) спеціальної школи, крім занять, які проводяться індивідуально, припиняється.

6.10. Облік заходів, які були надані, здійснюється директором спеціальної школи (або уповноваженою ним особою) через систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

7. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Учасниками освітнього процесу у спеціальній школі є:

- здобувачі освіти (учні, вихованці);
- педагогічні працівники;
- інші спеціалісти;
- батьки або особи, які їх замінюють.

7.2. Статус, права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими законодавчими актами, цим статутом, правилами внутрішнього розпорядку спеціальної школи.

7.3. Здобувачі освіти (учні, вихованці) мають право на:

- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

- користування бібліотекою, навчальною, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою спеціальної школи та послугами її структурних підрозділів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;
- інші необхідні умови для здобуття освіти.

7.4. Здобувачі освіти (учні, вихованці) зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, оточуючих, довкілля;
- дотримуватися вимог Статуту, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством. Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

7.5. Педагогічні працівники спеціальної школи мають право на:

- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку;
- вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;
- справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;
- захист професійної честі та гідності;

- індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами спеціальної школи;
- безпечні і нешкідливі умови праці;
- участь у громадському самоврядуванні спеціальної школи;
- участь у роботі колегіальних органів управління закладу освіти;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

7.6. Педагогічні працівники зобов'язані:

- постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;
- виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання;
- сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;
- дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності;
- дотримуватися педагогічної етики;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати в здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку спеціальної школи, виконувати свої посадові обов'язки;
- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно учнів (вихованців), педагогічних, науково-педагогічних,

наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

7.7. Педагогічні працівники мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством, колективним договором, трудовим договором та установчими документами спеціальної школи.

7.8. Права та обов'язки інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством, відповідними договорами та установчими документами спеціальної школи.

7.9. Батьки здобувачів освіти та особи, які їх замінюють мають право:

- захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;
- звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;
- обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;
- брати участь у громадському самоврядуванні спеціальної школи, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування спеціальної школи;
- завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у спеціальній школі та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;
- брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини або індивідуального навчального плану;
- отримувати інформацію про діяльність спеціальної школи, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності.

7.10. Батьки здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних

поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності).

8. МАЙНО ТА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Матеріально-технічна база спеціальної школи включає будівлі, споруди, землю, комунікації, обладнання, інші матеріальні цінності, вартість яких відображено у балансі.

8.2. Правові засади володіння, користування і розпорядження майном спеціальної школи визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими актами законодавства.

8.3. Майно спеціальної школи перебуває у комунальній власності і є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст Хмельницької області і закріплено за ним на правах оперативного управління.

8.4. Спеціальна школа за погодженням з Хмельницькою обласною радою має право відчужувати, передавати закріплене за ним майно іншим підприємствам, установам, організаціям, фізичним особам, обмінювати, здавати його в оренду, надавати в тимчасове користування або в позичку, а також списувати його з балансу у відповідності до чинного законодавства України.

8.5. Спеціальна школа відповідно до чинного законодавства користується землею, іншими природними ресурсами і несе відповідальність за дотримання вимог та норм з їх охорони. Збитки, завдані спеціальній школі внаслідок порушення її майнових прав іншими юридичними та фізичними особами, відшкодовуються відповідно до чинного законодавства.

8.6. Об'єкти та майно спеціальної школи не підлягають приватизації чи використанню не за освітнім призначенням

8.7. Будівлі, споруди і приміщення спеціальної школи відповідають вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами з метою забезпечення безбар'єрності, доступності та інклюзії. У разі потреби забезпечується розумне пристосування з метою повноцінного включення здобувачів освіти в освітній процес.

У спеціальній школі умови проживання та утримання учнів в пансіоні відповідають Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів

освіти, затверженому Кабінетом Міністрів України, та положенню про пансіон, затверженому директором спеціальної школи.

8.8. Спеціальна школа забезпечується приміщеннями та обладнанням для організації освітнього процесу.

У спеціальній школі є навчальний корпус з обладнаними кабінетами, у тому числі кабінетом інформатики, класами, залами, майстернями, бібліотекою, спортивним залом та майданчиком, ресурсною кімнатою та іншими приміщеннями.

8.9. Для проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять у спеціальній школі облаштовуються та забезпечуються обладнанням:

- 1) кабінет практичного психолога;
- 2) кабінет соціального педагога;
- 3) логопедичний кабінет;
- 4) кабінет для проведення групових занять з ритміки (логоритміки);
- 5) кабінет лікувальної фізкультури;
- 6) кімнати для психологічного розвантаження;
- 7) ресурсна кімната або кабінет соціально-побутового орієнтування;
- 8) навчально-виробничі майстерні для організації трудового навчання та технологій;
- 9) кабінет трудового (предметно-практичного) навчання для учнів початкової школи;
- 10) кабінет для індивідуальних та групових занять з розвитку слухо-зоро-тактильного сприймання та формування вимови.

8.10. За наявності необхідного обладнання та фахівців у спеціальній школі можуть створюватися:

- 1) процедурний кабінет;
- 2) кабінет фізіотерапії;
- 3) кабінет дитячого психіатра (невролога);
- 4) масажний кабінет;
- 5) кабінети для корекції та розвитку психофізичних функцій (викори-стання елементів: кінезіотерапії, анімалотерапії (іпо-, каніс-, феліно-, орніто-), арт-терапії (ізо-, драмо-, казко-, музико-, кіно-, піско-, ігро-, мульт-, фото-, кольоро-, пластилінової, танцювальної терапії, психогімнастики), працетерапії, ерготерапії, ароматерапії, Монтессорі-терапії тощо);
- 6) інші кабінети для здійснення логопедичної, психологічної, педагогічної корекції, соціальної адаптації.

8.11. Спеціальна школа може мати інші приміщення відповідно до потреб освітнього процесу.

8.12. Учні (вихованці) забезпечуються спортивним інвентарем та обладнанням, засобами навчання та іншим навчальним приладдям, іграшками та іграми, матеріалами для розвитку індивідуальних творчих здібностей, гурткової, секційної роботи, технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення відповідно до встановлених норм

та Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти.

8.13. Засновник забезпечує підвезення учнів до спеціальної школи та у зворотному напрямку (до місця проживання) відповідно до законодавства, у тому числі Законів України «Про повну середню освіту» та «Про освіту».

8.14. Спеціальна школа має самостійний баланс і кошторис, рахунки в органах Казначейства. спеціальна школа може від свого імені набувати майнових та особистих немайнових прав, бути позивачем і відповідачем у суді, мати печатку, може запроваджувати власну символіку, мати інші атрибути юридичної особи.

8.15. Спеціальна школа є бюджетною установою, тому всі видатки здійснюються в установленому законодавством порядку за рахунок:

освітньої субвенції з державного бюджету:

відповідного місцевого бюджету;

додаткових джерел фінансування, не заборонених законодавством.

8.16. Додатковими джерелами фінансування спеціальної школи є:

- кошти, одержані за надання додаткових освітніх та інших платних послуг;
- благодійні внески, гранти, дарунки, інші надходження, одержані від юридичних та фізичних осіб в установленому законодавством порядку.

Спеціальна школи має право надавати платні послуги відповідно до чинного законодавства.

8.17. Надходження, отримані спеціальною школою за надання платних послуг та за рахунок інших додаткових джерел фінансування, в установленому законодавством порядку використовуються для забезпечення діяльності спеціальної школи, передбаченої її установчими документами.

Спеціальна школа провадить фінансово-господарську діяльність відповідно до Бюджетного кодексу України, Законів України «Про повну загальну середню освіту» та «Про освіту» та інших нормативно-правових актів.

Бюджетні асигнування за рахунок державного та місцевих бюджетів, включаючи кошти освітніх субвенцій, кошти, отримані спеціальною школою, повинні бути використані відповідно до її установчих документів, зокрема для організації та забезпечення її діяльності, та не можуть бути вилучені в дохід державного або місцевих бюджетів, крім випадків, передбачених законом.

Фінансування спеціальної школи здійснюється з державного та місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України.

Спеціальна школа самостійно розпоряджається надходженнями від надання платних послуг та інших додаткових джерел фінансування, передбачених його установчими документами.

8.18. Вимоги до бухгалтерського обліку та звітності спеціальної школи визначаються законодавством.

Директор спеціальної школи та головний бухгалтер спеціальної школи несуть персональну відповідальність за достовірність бухгалтерської, фінансової та статистичної звітності відповідно до законодавства.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю спеціальної школи в межах компетенції та відповідно до законодавства здійснюють Засновник (уповноважений ним орган) та педагогічна рада.

9. ДІЯЛЬНІСТЬ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ НА ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ, НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ (ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ)

9.1. Спеціальна школа може зараховувати дітей з особливими освітніми потребами незалежно від категорії (типу) їх особливих освітніх потреб (труднощів) та дітей, які не мають особливих освітніх потреб, і додатково створювати для них класи, зокрема змішані та інклюзивні.

Гранична наповнюваність змішаних класів не може перевищувати восьми осіб. Для кожного учня, який здобуває освіту у змішаному класі, розробляється індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план, що враховують індивідуальні особливості розвитку та категорію (тип) його особливих освітніх потреб (труднощів).

Організація освітнього процесу в інклюзивних класах здійснюється згідно з Порядком організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти. Для досягнення учнями, які не мають особливих освітніх потреб, що навчаються в інклюзивних класах, результатів навчання, визначених державними стандартами, директор закладу затверджує річний навчальний план без корекційно-розвиткового складника.

Учні змішаних та інклюзивних класів поселяються до пансіону спеціальної школи відповідно до Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти.

Протягом одного року з дня припинення або скасування воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) зазначені класи (крім інклюзивних) припиняють свою діяльність з подальшим забезпеченням продовження здобуття освіти учнями з особливими освітніми потребами у цьому ж закладі освіти або переводяться до іншого закладу освіти.

Змішані та інклюзивні класи утворюються в межах існуючої штатної чисельності педагогічних працівників спеціальної школи шляхом внутрішнього перерозподілу педагогічного навантаження та в межах наявного фонду оплати праці.

9.2. На період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) гранична наповнюваність класів може бути збільшена відповідно до рішення директора спеціальної школи з урахуванням санітарних норм розміщення в класі дітей.

9.3. На період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) спеціальна школа може забезпечувати надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та

реабілітаційних послуг змінному контингенту з особливими освітніми потребами - особам до 18 років, які не здобувають освіти в спеціальній школі, але можуть отримувати у ній психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові та реабілітаційні послуги, в межах штатної чисельності педагогічних працівників спеціальної школи.

Для надання послуг змінному контингенту з особливими освітніми потребами до спеціальної школи можуть надаватися копії документів, що посвідчують особу дитини, висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи або пред'являтися електронні відображення документів з використанням мобільного додатка Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Дія).

Облік змінного контингенту з особливими освітніми потребами ведеться директором спеціальної школи (або уповноваженою ним особою) через систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів або іншими доступними засобами.

10. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

10.1. Спеціальна школа має право укладати угоди про співробітництво: встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти інших країн, міжнародними організаціями, фондами у встановленому законодавством порядку.

11. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ

11.1. Посадові особи і громадяни, винні у порушенні законодавства про загальну середню освіту, несуть відповідальність у порядку, встановленому законами України.

11.2. Шкода, заподіяна здобувачами освіти спеціальної школи, відшкодовується відповідно до законодавства України.

12. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

12.1. Державний нагляд (контроль) за освітньою діяльністю спеціальної школи здійснюється з метою реалізації єдиної державної політики в сфері загальної середньої освіти та спрямований на забезпечення інтересів суспільства щодо належної якості освіти та освітньої діяльності.

12.2. Державний нагляд (контроль) за діяльністю спеціальної школи здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та її територіальними органами відповідно до Закону України «Про освіту». Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять інституційний аудит закладу освіти відповідно до Закону України «Про освіту» і позапланові перевірки у порядку передбаченого Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

12.3. Єдиним плановим заходом державного нагляду за освітньою діяльністю спеціальної школи є інституційний аудит закладу, що проводиться один раз на 10 років центральним органом виконавчої влади із забезпечення

якості освіти. Інституційний аудит включає планову перевірку дотримання ліцензійних умов. Позаплановий інституційний аудит може бути проведений за ініціативою Засновника, керівника закладу освіти, педагогічної ради, вищого колегіального органу громадського самоврядування (загальних зборів), піклувальної ради закладу освіти у випадках передбачених чинним законодавством.

12.4. Громадський нагляд за освітньою спеціальної школи здійснюється суб'єктами громадського нагляду (контролю) відповідно до Закону України «Про освіту».

12.5. Засновник спеціальної школи або уповноважена ним особа:

- здійснює контроль за дотриманням установчих документів спеціальної школи;
- здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю спеціальної школи.
- здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

13. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

13.1. Внесення змін до Статуту спеціальної школи оформляється шляхом викладення його в новій редакції та затверджується засновником.

14. РЕОРГАНІЗАЦІЯ, ЛІКВІДАЦІЯ ЧИ ПЕРЕПРОФІЛЮВАННЯ (ЗМІНА ТИПУ) СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ

14.1. Припинення діяльності спеціальної школи здійснюється шляхом ліквідації або реорганізації.

Реорганізація і ліквідація спеціальної школи допускається лише після погодження Міністерства освіти і науки України проєкту відповідного рішення Засновника.

14.2. Ліквідація проводиться ліквідаційною комісією, призначеною Засновником, а у випадках ліквідації за рішенням господарського суду - ліквідаційною комісією, призначеною цим органом. З часу призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження щодо управління спеціальною школою.

14.3. У разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) передача активів спеціальної школи здійснюється в установленому порядку одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до доходу обласного бюджету відповідно до рішення Засновника.

14.4. У випадку реорганізації права та зобов'язання спеціальної школи переходять до правонаступників відповідно до чинного законодавства.

14.5. Ліквідація закладу здійснюється без переходу прав і обов'язків закладу, що ліквідується, до інших осіб, тобто без правонаступництва.

14.6. Припинення діяльності спеціальної школи здійснюється з моменту внесення відповідного запису до єдиного державного реєстру.

14.7. При реорганізації, ліквідації чи перепрофілюванні (зміні типу) закладу освіти її працівникам, здобувачам освіти, гарантовано дотримання їх прав та інтересів відповідно до чинного законодавства з питань праці та освіти.